

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนครพนม

The Relationship between Instructional Factors and Learning Achievement of
Students in the Early Childhood Education Program, Faculty of Liberal
Arts and Science, Nakhon Phanom University

ดร.ศิริดา บุรชาติ
Dr. Sirida Burachat

อาจารย์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ และ 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม กลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2, 3, 4 สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 245 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามปัจจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ชนิดมาตราส่วน 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม มีการจัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอน ได้แก่ ด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอน ด้านรูปแบบหรือวิธีการสอน ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน ด้านการให้คำปรึกษา มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ด้านรูปแบบหรือวิธีการสอน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 3) การวางแผนการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้เป็นตัวพยากรณ์ที่ดีของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยทั้งสององค์ประกอบร่วมกันพยากรณ์ และสามารถสร้างสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

คำสำคัญ : ปัจจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอน / ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน / การศึกษาปฐมวัย

ABSTRACT

The purposes of this study were: 1) to investigate the instructional management process of instructors and 2) to examine the relationship between instructional factors and students' learning achievement of the early childhood education program, Faculty of Liberal Arts and Science, Nakhon Phanom University. The target group comprised 245 second, third and fourth year students enrolled in the early childhood program in the first semester of academic year 2011. The tool used in this study was a 5-rating scale questionnaire asking instructional management factors. Statistics used to analyze data were mean, standard deviation, Pearson's product moment correlation coefficient and stepwise multiple regression analysis. The findings of study were as follows: 1) Considering it by the overall and each aspect, the instructors who taught students of the early

childhood education program, Faculty of Liberal Arts and Science, Nakhon Phanom University had their management of instruction at the high level. 2) Instructional factors such as instructional management plan, teaching model or method, learning evaluation, instructional atmosphere and giving advice were significantly correlated at the .01 level. Instructional management planning was significantly correlated with learning achievement at the .01 level. Teaching model or method was significantly correlated with learning achievement at the .05 level. 3) Instructional management planning and learning evaluation were good predictors of learning achievement among students of the early childhood education program, Faculty of Liberal Arts and Science, Nakhon Phanom University at the .01 level of significance. Both the components gave a joint prediction and could construct the predictive equations of learning achievement among students of the early childhood education program, Faculty of Liberal Arts and Science, Nakhon Phanom University.

Keywords : Instructional Factors / Learning Achievement / Early Childhood Education

บทนำ

ปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและการแข่งขันกันสูงมาก การพัฒนาคนจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นมาก จากข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษา ในทศวรรษที่ 2 ได้กำหนดเป้าหมายภายในปี พ.ศ. 2561 ด้านพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเรียนรู้ของคนไทย โดยพัฒนาวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพที่มีคุณค่า สามารถดึงดูด คนเก่ง คนดี และมีใจรัก อาชีพครูมาเป็น ครู คณาจารย์ ได้อย่างยั่งยืน ภายใต้ระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ กรอบแนวทางในการปฏิรูปการศึกษา 1) พัฒนาคุณภาพการศึกษาและเรียนรู้ โดย (1) จัดให้มีระบบการศึกษาเรียนรู้และการวัดประเมินผลการศึกษาเรียนรู้ของผู้เรียนที่เป็นมาตรฐานโดยในระดับอุดมศึกษาให้มีการวัดผลระดับชาติเมื่อจบหลักสูตร (2) ผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพ มีสมรรถนะความรู้ความสามารถ โดยพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualification Framework) เพื่อการรับรองสมรรถนะ ความรู้ ความสามารถของผู้สำเร็จการศึกษาในทุกๆระดับ/ประเภทการศึกษาโดยเฉพาะคุณวุฒิวิชาชีพ (Vocational Qualification) เพื่อการรับรองสมรรถนะ ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานอาชีพ 2) พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ ที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นวิชาชีพที่มีคุณค่า มีระบบ กระบวนการผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐาน เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง สามารถดึงดูดคนเก่ง คนดี มีใจรักในวิชาชีพครูมาเป็นครู คณาจารย์ มีปริมาณครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเพียงพอตามเกณฑ์ และสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพมาตรฐาน ขณะเดียวกันสามารถพัฒนาตนเองและแสวงหาความรู้

ต่อเนื่อง มีสาขาวิชาชีพที่เข้มแข็ง บริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในอาชีพ มีขวัญกำลังใจได้อย่างยั่งยืน โดยปรับระบบการผลิต การคัดสรร ค่าตอบแทน และสวัสดิการให้สามารถดึงดูดคนเก่งและที่มีใจรักในวิชาชีพมาเป็นครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา เช่น มีระบบการให้ทุนการศึกษาแก่ผู้เรียนดี มีใจรักมาเรียนครู และรับประกันบรรจุเป็นข้าราชการครูเมื่อสำเร็จการศึกษา หรือจัดให้นิสิต/นักศึกษาคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ได้ฝึกประสบการณ์สอนไม่น้อยกว่า 1 ปี และให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของมาตรฐานวิชาชีพครู (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2554 : 36)

คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ได้เปิดหลักสูตรสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2552 และเป็นสาขาวิชาที่ได้รับความสนใจและเลือกที่จะศึกษาเป็นจำนวนมาก และเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ทุกปีจนถึงปัจจุบัน ซึ่งทางสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยได้พยายามจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนด้านการศึกษาปฐมวัย เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาคนให้มีคุณภาพตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 52 พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 มาตรา 49 ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2548 ผลิตและพัฒนาครูให้ได้มาตรฐานวิชาชีพ และมาตรฐานคุณภาพบัณฑิตให้เป็นไปตาม 1) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องมาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2549 2) ประกาศเรื่องมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2551 3) ตามกรอบ

มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (Thai Qualifications Framework for Higher Education; TQF : HEd) 4) ประกาศกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 กำหนดให้คณะวิชา และสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาจัดให้มีระบบและกลไกควบคุมคุณภาพขององค์ประกอบต่างๆ ที่ใช้ในการผลิตบัณฑิต 5) ต้องตอบสนองข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561)

ปัจจัยที่สำคัญที่บ่งบอกความสำเร็จทางการศึกษา คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ตัวแปรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้แก่ พื้นฐานการศึกษา ผลการเรียนรู้ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และเจตคติต่อตนเองและต่อสาขาวิชา (ชูลีพรรณ พลขำนิ. 2547 : 112, บัญชา สุวรรณโท. 2545 : 123, ชชาติชาย พิทักษ์ธนาคม. 2544 : 258) แรงจูงใจในการเรียน (นิพนธ์ ลินพูน. 2545 : 121) ความพร้อมในการเรียน ความรับผิดชอบต่อการเรียน และสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา กับนักศึกษา นักศึกษากับอาจารย์ พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ (จุไรรัตน์ อาจแก้ว. 2547 : 40, ณัฐรตี โพธิ์ทิพย์. 2547 : บทคัดย่อ, ชนินทรชัย อินทราภรณ์ และ สุวิทย์ หิรัญยกานนท์. 2548 : 257) ด้านสื่อประกอบการเรียนการสอน (เขมชาติ อาริมิตร. 2547 : 142) ด้านการเรียนการสอน ผู้สอนหรือวิธีการสอนของอาจารย์ นั้นเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่ง โดยครูต้องมีการเตรียมความพร้อมเพื่อการเรียนการสอนอย่างดีที่สุด (Sund. 1967 : 664) และด้านการวัดผลประเมินผล (โกมล ไพศาล. 2549 : 17, ชนินทรชัย อินทราภรณ์ และสุวิทย์ หิรัญยกานนท์. 2548 : 257, ชูลีพรรณ พลขำนิ. 2547 : 112)

จากความสำคัญของการผลิตบัณฑิต ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคุณภาพบัณฑิตดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญและสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศิลปศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

วัตถุประสงค์การวิจัย

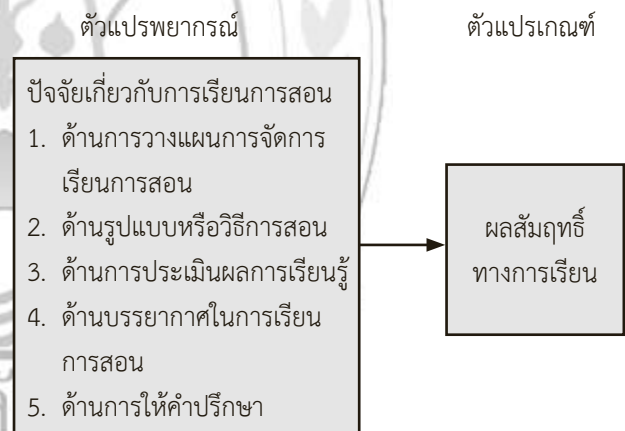
1. เพื่อศึกษากระบวนการจัดการเรียน การสอนของอาจารย์ สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้แนวคิด

- 1) มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต ตามข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จากประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2549
- 2) มาตรฐานผลการเรียนรู้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (Thai Qualifications Framework for Higher Education; TQF : HEd) ตามข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- 3) มาตรฐานบัณฑิตหรือมาตรฐานผู้สำเร็จการศึกษา ตามข้อกำหนดของคุรุสภา จากประกาศคุรุสภา เรื่อง การรับรองปริญญาและประกาศนียบัตรทางการศึกษาเพื่อประกอบวิชาชีพ พ.ศ. 2549
- 4) มาตรฐานคุณภาพบัณฑิต ตามข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.)
- 5) มาตรฐานคุณภาพบัณฑิตที่ประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2553-2558) ระดับอุดมศึกษาตามข้อกำหนดของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขา วิชาการศึกษาปฐมวัย ดังภาพ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ชั้นปีที่ 1-4 (ภาคปกติ) ในภาคเรียนที่ 1/2555 จำนวน 346 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย ชั้นปีที่ 2, 3, 4 (ภาคปกติ) ในภาคเรียนที่ 1/2555 จำนวน 245 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามปัจจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ชนิดมาตราส่วน 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.39-0.79 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชุมชี้แจงอาจารย์ที่จะปฏิบัติการสอนก่อนเปิดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555
2. เก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายด้วยตนเองเมื่อสิ้นสุดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555
3. บันทึกข้อความขอผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มเป้าหมาย จากฝ่ายทะเบียนและประมวลผล คณะศิลปศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

สรุปผลการวิจัย

1. อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา ปฐมวัย คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม มีการจัดการเรียนการสอนโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงอันดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปอันดับต่ำสุด ได้แก่ ด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน ด้านการให้คำปรึกษา ด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอน ด้านรูปแบบหรือวิธีการสอน และด้านการประเมินผลการเรียนรู้อัตโนมัติตามลำดับ
2. ตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 5 ตัว ได้แก่ ด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอน ด้านรูปแบบหรือวิธี การสอน ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน ด้านการให้คำปรึกษา มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .649-.831 และตัวแปรด้านการ วางแผนการจัดการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ตัวแปร ด้านรูปแบบหรือวิธีการสอน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
3. ตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม มี 2 ตัวแปร คือ การวางแผนการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ เรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ ด้านการวางแผนการจัด

การเรียนการสอน (X_1) ($\beta = .370$ $t = 3.822$ $p = 0.000$) และด้านการประเมินผลการเรียนรู้ (X_3) ($\beta = -.224$ $t = -2.311$ $p = 0.002$) ตามลำดับ และสามารถสร้างสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 2.649 + 0.357X_1 - 0.192X_3$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z' = 0.3702 Z_1 = 0.224 Z_3$$

อภิปรายผลการวิจัย

1. ปัจจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอน

1.1 อาจารย์มีการวางแผนการจัดการเรียนการสอน

โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ มี Power Point พร้อมใช้งานและเหมาะสมกับเนื้อหาที่จะใช้ในการจัดการเรียนการสอนรองลงมา ได้แก่ มีเอกสารประกอบการสอน พร้อมใช้งานและเหมาะสมกับเนื้อหา ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน แสดงให้เห็นว่า อาจารย์เห็นความสำคัญของการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับเนล (Neal, 1966 : 46) ที่กล่าวว่า ในการเตรียมการสอนจะช่วยให้ครูมีความมั่นใจในการสอนและยังช่วยให้การสอนของครูมีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับนักศึกษาทั้งบทเรียนและกิจกรรมการเรียน นอกจากนี้ยังป้องกันไม่ให้ผู้สอนสอนนอกนอกประเด็น และทำให้การอธิบายสิ่งต่างๆ หรือการยกตัวอย่าง เป็นไปอย่างเหมาะสมและถูกต้อง นอกจากนี้ผู้เรียนเองก็จะรู้ว่าต้องเตรียมความพร้อมในการเรียนอย่างไร สอดคล้องกับ จูไรรัตน์ อาจแก้ว (2547 : 40) ที่พบว่า ความรับผิดชอบในการเรียนมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา และเช่นเดียวกับ ญัฐริติ โพธิ์ทิพย์ (2547 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า การมีวินัยในตนเองและความรับผิดชอบเป็นปัจจัยส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.2 อาจารย์ใช้รูปแบบหรือวิธีการสอนโดยรวม

และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ การส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองให้กับนักศึกษาโดยการอภิปรายกลุ่ม รองลงมา ได้แก่ การจัดกิจกรรมแบบมุ่งเน้นการปฏิบัติให้กับนักศึกษาโดยใช้กิจกรรมกลุ่มมากกว่ากิจกรรม เดี่ยวสอดคล้องกับ มิญช์มนัส สวรรณมทินทร์ (2544 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า รูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม

ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สอดคล้องกับ บลูม (Bloom. 1982 : 169) ที่พบว่า การเสริมแรง (Reinforcement) ในการสอนของครูที่เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคนจะส่งผลต่อผลการเรียน

1.3 อาจารย์มีการประเมินผลการเรียนรู้โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ประเมินผลการเรียนรู้โดยสะท้อนความคิดของนักศึกษาจากการแสดงความคิดเห็นการรายงานหน้าชั้นเรียน ประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนในเรื่องคุณภาพการสอนและการประเมินผลการเรียนรู้โดยการทดสอบ แสดงให้เห็นว่า อาจารย์เห็นความสำคัญและหาแนวทางที่จะทราบว่าการเรียนการสอนได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเพียงใด โดยหาข้อมูลจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาในชั้นเรียน พฤติกรรมของนักศึกษาและการตัดเกรด สอดคล้องกับ โกลม ไทศาล (2549 : บทคัดย่อ) และ สุรวีทย์ นันทการรัตน์ (2546 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า การวัดผลประเมินผลมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.4 อาจารย์มีการจัดบรรยากาศในการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การเปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถาม เมื่อเกิดข้อสงสัยในวิธีการเรียนรู้และเนื้อหาที่เรียน ดูแลนักศึกษาอย่างทั่วถึงขณะเรียนหรือปฏิบัติกิจกรรม และ ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน เช่น แสดงผลงานของนักศึกษา มุมความรู้ ป้ายความรู้ ตะกร้าความรู้ การจัดกลุ่มทำกิจกรรม สอดคล้องกับโกลม ไทศาล (2549 : 17) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนและการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนเป็นกระบวนการเพื่อให้ผู้เรียน ได้รับความรู้และสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้ เช่นเดียวกับ จูไรรัตน์ อาจแก้ว (2547 : 40) ที่พบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายในห้องและนอกห้องเรียน มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

1.5 อาจารย์มีการให้คำปรึกษาโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากอันดับสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ให้คำแนะนำในการค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ เช่น ห้องสมุด วิทยุภัณฑ์ แหล่งเรียนรู้ชุมชน และทาง Internet ได้แก่ ให้คำแนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับแนวทาง วิธีการแก้ไข และปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ ทางด้านปัญหาส่วนตัว และ กำหนดวันเวลาในการให้นักศึกษาเข้าพบและให้คำปรึกษา แสดงว่าอาจารย์เห็นความสำคัญปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา การที่อาจารย์และนักศึกษามีความรู้สึกที่ดีต่อกันทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน มีผลต่อผล

สัมฤทธิ์ทางการเรียน สอดคล้องกับเซลเลอร์ (Saylor. 1987 : 436) ที่พบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาไม่ว่าจะเป็นในด้านการส่งเสริมสนับสนุน การเรียนรู้ การเป็นแบบอย่าง การช่วยเหลือดูแล จะช่วยให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ สอดคล้องกับนัยนา จันตะเสน (2547 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. ผลการศึกษาตัวแปรพยากรณ์ ด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับ ซันด์ (Sund. 1967 : 357) ที่พบว่า อาจารย์ที่มีการเตรียมความพร้อมเพื่อการเรียนการสอนดี ทำให้อาจารย์ผู้สอนรู้จักและเข้าใจเนื้อหาที่สอนเป็นอย่างดี สอดคล้องกับ นีล (Neal. 1966 : 46) ที่กล่าวว่าในการเตรียมการสอนจะช่วยให้ครูมีความมั่นใจในการสอนและยังช่วยให้การสอนของครูมีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับนักศึกษาทั้งบทเรียนและกิจกรรมการเรียน นอกจากนี้ยังป้องกันไม่ให้ผู้สอนสอนออกนอกประเด็นและทำให้การอธิบาย สิ่งต่างๆ หรือการยกตัวอย่างเป็นไปอย่างเหมาะสมและถูกต้อง นอกจากนี้ผู้เรียนเองก็จะรู้ว่าต้องเตรียมความพร้อม ในการเรียนอย่างไร ส่วนตัวแปรด้านรูปแบบหรือวิธีการสอน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 สอดคล้องกับมิญช์มนัส วรรมณินทร์ (2544 : บทคัดย่อ) ที่พบว่ารูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สอดคล้องกับบลูม (Bloom. 1982 : 169) ที่พบว่า การเสริมแรง (Reinforcement) ในการสอนของครูต้องเสริมแรงที่เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคน

3. ตัวแปรปัจจัยด้านการเรียนการสอนที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม มี 2 ตัวแปร คือ การวางแผนการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ มีเหตุผลสนับสนุนดังนี้

3.1 การวางแผนการจัดการเรียนการสอน เป็นการเตรียมตัวของอาจารย์ก่อนที่จะทำการเรียน การสอน ได้แก่ การจัดทำรายละเอียดของรายวิชา (Course Specification) ที่แสดงถึงการเตรียมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนในแต่ละเนื้อหาวัสดุอุปกรณ์ และการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยวิธีการที่หลากหลาย และการจัดเตรียมสื่อการสอนและวัสดุอุปกรณ์การสอนพร้อมใช้งานและเหมาะสมกับ เนื้อหาที่จะใช้ในการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับเกอร์ลาชและอีลี (Gerlach and Ealy. 1971 : 282) ที่กล่าวว่า สื่อการสอน

เป็นกุญแจสำคัญในการวางแผนการสอน สอดคล้องกับ เชชมชาติ อาริมิตร (2547 : 142) ที่กล่าวว่า เอกสารสื่ออุปกรณ์ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่เหมาะสมส่งผลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.2 การประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง กิจกรรมของอาจารย์ผู้สอนที่จัดขึ้นเพื่อหาแนวทางที่ จะทราบว่าการเรียนการสอนได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาเพียงใด ซึ่งอาจารย์อาจจะประเมินโดยสะท้อนความคิดของนักศึกษาจากการแสดงความคิดเห็นในการรายงานหน้าชั้นเรียน ประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนในเรื่องคุณภาพการสอน การประเมินผลการเรียนรู้โดยการทดสอบ โดยตรวจผลงานแฟ้มสะสมงาน ประเมินผลการเรียนรู้โดยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมของผู้เรียนสอดคล้องกับ โทมัส ไทศาล (2549 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ปัจจัยที่เป็นสาเหตุโดยตรงอย่างเดี่ยวต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคือการประเมินผล สอดคล้องกับสุรวีทย์ นันทการัตน์ (2546 : บทคัดย่อ) พบว่า องค์ประกอบที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีคือการวัดและประเมินผล

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน โดยภาพรวม อาจารย์มีกรปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน แต่ด้านการประเมินผลการเรียนรู้อาจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้ายเมื่อเทียบกับปัจจัยด้านอื่นๆ ผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญและหาทางส่งเสริมอาจารย์ได้มีโอกาสพัฒนาตนเองทางด้านวัดผลประเมินผลและวิธีการสอน โดยให้เข้าร่วมอบรม ประชุมสัมมนาในด้านการประเมินผลการเรียนรู้และด้านรูปแบบหรือวิธีการสอน เนื่องจากเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาคุณภาพนักศึกษา

2. ด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอนและด้านรูปแบบหรือวิธีการสอน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้น ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องควรดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาให้อาจารย์มีการวางแผนการจัดการเรียนการสอน และด้านรูปแบบหรือวิธีการสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อไป

3. เนื่องจากตัวแปรปัจจัยด้านการเรียน การสอนที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย

นครพนม มี 2 ตัวแปร คือ การวางแผนการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ ดังนั้น ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องควรเน้นการพัฒนาด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับนักศึกษาทุกสาขาวิชา เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและพัฒนา นักศึกษาแบบองค์รวม

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม : โดยการวิเคราะห์เส้นทางเพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อนักศึกษา ทั้งทางตรงและทางอ้อม

3. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการเรียนรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ทักษะการวิเคราะห์ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษา ด้าน ครุศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อนักศึกษาและผู้บริหารจะได้วางแผนนโยบายด้านการจัดการศึกษาวิชาชีพครู

เอกสารอ้างอิง

โทมัส ไทศาล. (2549). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โปรแกรมวิชาคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

เชชมชาติ อาริมิตร. (2547). การศึกษาตัวแปรทางการศึกษาระดับนักเรียน ระดับห้องเรียนและระดับโรงเรียน ตามมาตรฐานการศึกษาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน : โดยการวิเคราะห์หุระดับ. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

จุไรรัตน์ อาจแก้ว. (2547). การศึกษาองค์ประกอบที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- ชนินทร์ชัย อินทிரากรณ์ และสุวิทย์ หิรัญยกานต์. (2548). **ปทานุกรมศัพท์การศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไร่ไทยเพรส.
- ชาติชาย พิทักษ์ธนาคม. (2544). **จิตวิทยาการเรียนการสอน**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- ชูลีพรรณ พลขำนิ. (2547). **ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม : การวิเคราะห์เส้นทาง**. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณัฐรดี โพธิ์ทิพย์. (2547). **การมีวินัยในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิพนธ์ ลินพูน. (2545). **ความสัมพันธ์ระหว่างความถนัดทางการเรียน ความรู้พื้นฐานเดิม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ พฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ และพฤติกรรมการสอนคณิตศาสตร์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดมุกดาหาร**. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นัยนา จันตะเสน. (2547). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดนครพนม : การวิเคราะห์พหุระดับ**. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บัญชา สุวรรณโท. (2545). **รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดสุรินทร์**. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มิยุชมนัส วรรณมรินทร์. (2544). **ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด**. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุรวิทย์ นันทการัตน์. (2546). **การวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการพิมพ์**. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2554). **ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศในช่วงการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ. 2552-2561**. กรุงเทพฯ : พริกหวาน.
- Bloom, B.S. (1982). **Human Characteristics and School Learning**. New York : Mcgraw-Hill,
- Gerlach, V.S. and Ealy, D.P. (1971). **Teaching and Media : A Systematic Approach**. New Jersey : Prentice-Hall, Engle wood Cliffs.
- Neal, C.D. (1966). **The Student Teachers a Work**. Burgess : Publishing company.
- Saylor, C.R. (1987). "Organization Evaluation and Professional : Clinical Evaluation of Nursing Students," **Doctoral Dissertatio Dissertation Abstracts International**. 48 : 1729.
- Sund, Robert B. (1967). **Teaching Science by Inquiry : In the Secondary School**. Ohio : Charles E. Merrill.